

ÎN APĂRAREA LIMBII ROMÂNE (VI)

Pe un post de televiziune, realizatoarea - specialistă în „problemele învățământului”, zice: „Toată lumea, până la guvernanți, vorbesc despre ...”. Teama de a nu face un dezacord dintre predicat și subiect a dus, în acest caz, la o greșeală numită hipercorectitudine: predicat cu verb la persoana a III-a plural pentru un subiect simplu exprimat prin substantiv la nr. singular - lumea - subiectul cu care trebuia să se acorde predicatul - vorbește; în mod greșit acordul s-a făcut cu complementul „până la guvernanți”.

Pe toate posturile de televiziune „intelectualii” (crainici, prezentatori, jurnaliști...) vorbesc despre rezultatele examenului de bacalaureat sau ale probei de absolvire a gimnaziului zicând: „promovabilitatea a fost de...”. Precizăm: substantivul „promovabilitate” denumește o posibilitate și o probabilitate, o estimare anterioară susținerii examenelor. După terminarea acestora, procentul este de promovare.

Substantivul azil are forma corectă de plural „aziluri”, ci nu azile. Verbele „a părea”, „a compărea”, „a dispărea”, „a apărea” sunt verbe de conjugarea a II-a, CI NU a III-a (adică nu au forma a pare, a dispare, a compare...).

De aceea, formele de viitor sunt corecte astfel: va dispărea, va părea, va compărea. Cele de optativ-condițional: ar părea (mi-ar părea), aş părea etc. Verbul „a plăcea” și derivatele lui (a displăcea, a complăcea) este tot de conjugarea a II-a (cele terminate la infinitiv în ea), ci nu de a III-a (cele terminate la infinitiv în „e” = a scrie, a merge, a culege etc).

Deoarece viitorul unui verb se exprimă/se formează cu forma lui de infinitiv și verbul ajutător, corect se zice: îmi va plăcea (nu îmi va place!!!).

La optativ-condițional corect: tu ai plăcea..., el ar plăcea, mi-ar plăcea..., ci nu mi-ar place!!

În limba română cuvântul „poliloghie” (vorbărie, vorbește mult) este compus din două elemente de compunere: polis - multe, logos - cuvânt, cuvântare; sau loghia - știință.

Corect deci este poliloghia CI NU polologhia, cum se aude deseori.

Adjectivele merituos, aspectuos, maiestuos, respectuos, fastuos au această formă corectă, CI NU altfel.

FLOAREA NECȘOIU